Schron dowodzenia

2017-09-10 18:04 Warto zobaczyć

Chorzowski schron dowodzenia został wybudowany w latach 1937-1938. Jego przeznaczeniem było ulokowanie w nim siedziby sztabu Grupy Fortecznej Obszaru Warownego „Śląsk”, czyli dowództwa polskich nadgranicznych fortyfikacji. Na czele Grupy Fortecznej stał płk Wacław Klaczyński, który formalnie był oficerem 23 Dywizji Piechoty. Schron wybudowano na chorzowskiej Górze Redena w miejscu, które w tamtych czasach było niezabudowane i zasłonięte zielenią. Obiekt był całkowicie utajniony, bo w oficjalnych raportach pojawił się dopiero w chwili wybuchu wojny.

Chorzowski schron dowodzenia jest obiektem dwukondygnacyjnym o dużej kubaturze. Posiada wejście główne oraz nietypową liczbę awaryjnych wyjść ewakuacyjnych (w ilości trzech). Na górnej kondygnacji znajdowały się pomieszczenia, w których odbywała się praca sztabu. Na dolnej kondygnacji znajdowały się pomieszczenia mieszkalne i magazynowe. Obiekt nie ma żadnych cech bojowych, gdyż jego przeznaczeniem nie była walka. Jedynie dwa wyjścia ewakuacyjne mogły pełnić rolę strzelnic dla ręcznej broni maszynowej. Posiadał własne awaryjne zasilanie (generator), pełną instalację wentylacyjną, a także rozgałęzione połączenia telefoniczne. Był również zabezpieczony na wypadek ataku gazami bojowymi. Betonowa bryła schronu dowodzenia została całkowicie zagłębiona w ziemi. Widoczna była tylko jedna ściana, którą zamaskowano siatkami maskującymi. Obiekt był całkowicie niewidoczny z powietrza. Pomimo tego Niemcy doskonale zdawali sobie sprawę z jego istnienia.

W samym obiekcie znajdowała się spora grupa zawodowych oficerów (co najmniej kilkanaście osób), a także oficerowie i podoficerowie, którzy czasowo pełnili w nim służbę. Obiekt był chroniony przez żołnierzy obstawy, którzy mieszkali w innym miejscu. W schronie dowodzenia pełnili jedynie na zmianę służbę. Ogółem mogło w nim przebywać nawet ponad 30 osób. Pomimo tego, że znany jest pełen skład sztabu Grupy Fortecznej, tak naprawdę nie wiadomo, czy wszyscy oficerowie przebywali w chorzowskim schronie. Na pewno rezydował w nim dowódca Grupy Fortecznej, płk Wacław Klaczyński. Obiekt zgodnie z rozkazem dowódcy Armii „Kraków” został

opuszczony w godzinach wieczornych w dniu 2 września 1939 roku. Wydaje się, że już następnego dnia zajęli go Niemcy.

Podczas wojny schron najprawdopodobniej nie był wykorzystany przez Niemców. Sytuacja mogła ulec zmianie, gdy pod koniec 1944 roku sowiecka armia stała nad Wisłą, a Śląsk był zagrożony bezpośrednim uderzeniem. W schronie widoczne są ślady niewielkich przeróbek świadczące o jakiś pracach, jednakże nie znamy ich celu. Najbardziej widocznym elementem jest dobudowane ceglane wejście, prowadzące do głównego wejścia do schronu. Jednocześnie całą widoczną ścianę obiektu zasypano ziemią i dokonano zamurowania jednego z wyjść ewakuacyjnych. Nie ma żadnych śladów w źródłach, aby w styczniu 1945 roku schron odegrał jakąś rolę w walkach.

Po wojnie został zabezpieczony. Najprawdopodobniej w tym czasie do ceglanego wejścia dobudowano betonowy płaszcz, wzmacniając dobudowane wejście do schronu. Nie wydaje się, aby obiekt przeznaczono na rodzaj schronu przeciwatomowego, gdyż nie dokonano żadnych zmian w jego konstrukcji. Później przez wiele lat użytkowano go jako magazyn Obrony Cywilnej. Pod koniec lat 80-tych obiekt został porzucony i w tym czasie nastąpiła jego gwałtowna dewastacja. Ze względu na dużą kubaturę stał się miejscem zamieszkania bezdomnych. W 1992 roku podjęto decyzję o zasypaniu wejścia, całkowicie odcinając go od świata.

W 2008 roku dokonano sondażowego wejścia do obiektu i wkrótce podjęto decyzję o rozpoczęciu prac remontowych. Odbyło się to na podstawie porozumienia Urzędu Miasta Chorzów ze Stowarzyszeniem na Rzecz Zabytków Fortyfikacji „Pro Fortalicium”. W latach 2008-2012 trwały prace remontowe. W dniu 27 grudnia 2012 roku nastąpiło jego uroczyste otwarcie dla zwiedzających.

Fotorelacja...

otwarcie schronu 0001 otwarcie schronu 0002 otwarcie schronu 0005 otwarcie schronu 0006 otwarcie schronu 0007

Image not found or type unknown Image not found or type unknown Image not found or type unknown Image not found or type unknown Image not found or type unknown

otwarcie schronu 0008 otwarcie schronu 0009 otwarcie schronu 0012 otwarcie schronu 0014 otwarcie schronu 0015

Image not found or type unknown Image not found or type unknown Image not found or type unknown Image not found or type unknown Image not found or type unknown

otwarcie schronu 0016 otwarcie schronu 0017

Image not found or type unknown Image not found or type unknown